

దానమే మెంతికాయ

-ఎ.కె.వి. రత్నమాల

అదేం ఖర్కో... నేను ఎప్పుడు ఊర్నుంచి ఆవకాయ తెచ్చినాసరే గుట్టుచప్పుడు కాకుండా తెద్దామనుకుంటాను. కానీ నేను ఆవకాయ తెచ్చిన విషయం కేసనపల్లి నుంచి హైదరాబాద్ వరకూ నేను చెప్పక్కర్లేకుండా అందరికీ తెలిసిపోతుంది.

పోదు మరీ! నేను ఆవకాయ తెచ్చానంటే ఆ సీను ఆషామాషీగా ఉంటుందా? మా ఆవకాయ తాలూకు ఊట ఇటు మాకూ, మా బట్టలకీ, మేం బస్సులో కూర్చున్న సీట్లకీ కాకుండా మా పక్కవాళ్ళకీ, వెనుకవాళ్ళకీ, వెనకనుంచి ముందుకొచ్చి దిగేవాళ్ళకీ, ముందునుంచి ఎక్కి వెనక్కంటూ వెళ్ళేవాళ్ళకీ, వాళ్ళ లగేజీలకీ, అబ్బో బస్సు బస్సుంతా అంటుకోందే అది మా ఇంటికి రానేరదు.

మరి ఇంత హంగామా జరిగాక నేను ఆవకాయ తెచ్చిన విషయం అందరికీ తెలియకుండా ఎలా వుంటుంది? ఆపైన ఆటో మా ఇంటి ముందు ఆగడమే ఆలస్యం... చుట్టుప్రక్కల వాళ్లంతా కళ్లతోనే వెతికేసుకుంటారు. ఎర్రెర్రగా, జిడ్డేడుతూ యుద్ధరంగంలో గాయపడ్డ క్షతగాత్రుడిలా గుడ్డలో చుట్టి ఉండే శాల్వీకోసం! అది కనబడగానే వాళ్ళు నిర్దారించేసుకుంటారన్నమాట. నేను ఊరిమండి ఆవకాయ తెచ్చిన సంగతి.

ఇంత జరిగాకా ఇంక నేను దాచగలిగింది, అబద్ధం చెప్పగలిగింది ఏం వుంటుంది కనుక? ఇక అక్కడ్నుంచి "మీ కొత్తవకాయ మాకు రుచి చూపించరా?" అంటూ నిర్మోహమాటంగా అడిగేనే చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళందరికీ ఏడవలేక నవ్వుతూ తలో కాస్తా పంచిపెట్టుకోచ్చేసరికి తెచ్చినదాంట్లో ముప్పాతిక మూడొంతులు ఆయ్యేపోతుంది. ఆ మిగిలిన అడుగుబొడుగు ఆవకాయతో ఎలాగో మూణ్ణెల్లు నెట్టుకోచ్చేసరికి డబ్బా తాళి.

అందుకే ఊరెళ్ళి ఆవకాయ తెస్తున్నప్పుడల్లా మా అమ్మతో ముందుగానే చెబుతుంటాను... "ఆవకాయలో ఆలా పీకలలోతు నూనె

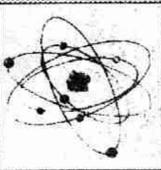
పోయకు" అని. ఆ పైన ఎందుకలా అన్నానో సంగతీ, సందర్భమూ విశదంగా చెబుతాను కూడా. అయినా అమ్మ వినిపించుకుంటేగా? వినేవన్నీ వినేసి

ఆపైన తేలిగ్గా నాలుక చప్పరించేస్తుంది. "కుర్ర మొహాలు! ఎంత ఆవకాయకి ఎంత నూనె పోయాలో మీకేం తెలుస్తుంది? అయినా ఈ ఊట హైదరాబాద్ వెళ్ళేవరకూ ఉంటుందా? ఏమన్నానా? ఆ బస్సు వేడికీ, ఎండలకీ ఇట్టే ఇగిరిపోదూ" అంటుంది. అక్కడికి అంబాజీపేట హద్దులు దాటి పుల్లెటికుర్రు పొలిమేరల్లోకి ప్రవేశించే సరికే నూనెంతా ఇగిరిపోయి ఆవకాయ కాస్తా ఒరుగయిపోతుందన్నట్టుగా!

అమ్మ చాదస్తానికి విసుగేసినా ఆ చాదస్తంలో ఇమిడి ఉండే అతి ప్రేమ నా నోరు నొక్కేస్తుంది. అంతే! కేసనపల్లి నుంచి ఊరగాయలు పట్టుకుని కడిగిన ముత్యాలా బయల్దేరేమేంకాస్తా హైదరాబాద్ లో దిగేసరికి పాత బస్తీలో కత్తిపోట్లు తిన్నవాళ్ళలా తయారవుతాం.

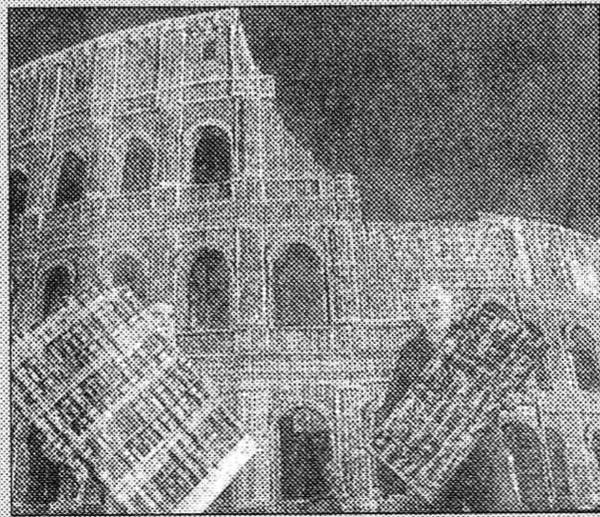
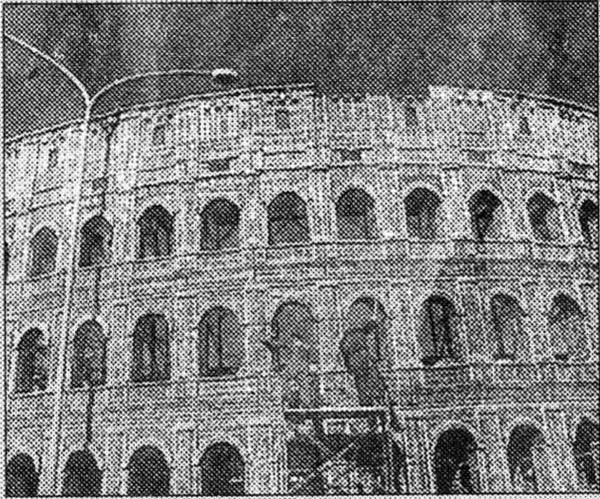
ఈసారీ అదే జరిగింది. మేం ఆవకాయ తెచ్చిన సంగతి మా చుట్టుప్రక్కల వాళ్లందరికీ తెలిసిపోయింది. ఆ విషయం వాళ్ళందరికీ తెలిసిపోయిందన్న సంగతి మా ఆయనకీ తెలిసిపోయింది. అందుకేనేమో ఇంట్లోకి అడుగు పెడుతూనే ఆయన నాకు గట్టిగా వార్నింగ్ ఇచ్చారు... "ఇదిగో! నువ్వసలే దానకర్ణుడి దత్తపుత్రివీ, దయామయుడి దౌహిత్రీవీనూ! మీ అమ్మగారు కష్టపడి పెట్టిచ్చిన ఆవకాయ కాస్తా అందరికీ పంచి పెట్టెయకు. అంతగా ఇవ్వాలనుకుంటే అదేదో ఉందిగా... మెంతికాయ! అది

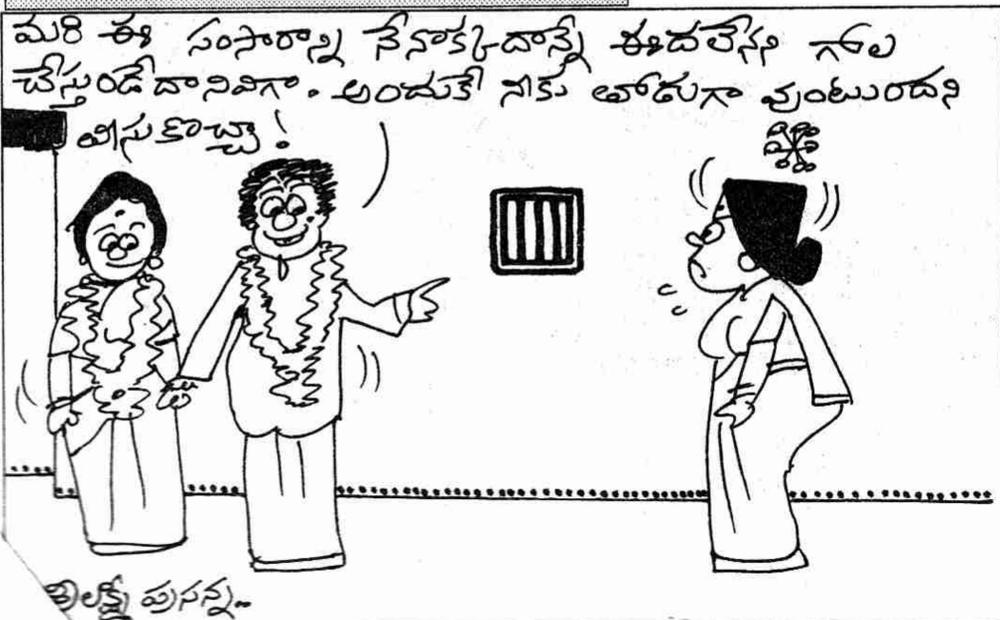
చిత్రమైన కళాకృతులు

ఇవి ఇటలీలోని చరిత్ర ప్రసిద్ధి పొందిన కొలోసియం అనుకుంటున్నారా? మీరు భావించినట్టు అవి కావు. నిజానికి వీటిని కోకోలా ఖాళీ టిన్లులతో 30 మంది మూడునెలలపాటు ఎంతో శక్తియుక్తులతో రూపొందించారు. వాటి పొడవు 10.5 మీటర్లు. విస్తీర్ణం 37.3 మీటర్లు. ఆ కళాకారులే ఇటలీలో ప్రసిద్ధిపొందిన 'సర్కస్ ఆఫ్ వెరోనా', 'సెయింట్ పీటర్స్ బేసిలికా'లను నయనానందకరంగా టిన్లులతో రూపొందించారు. వ్యర్థ పదార్థాలను ఉపయోగంలోకి తేవడానికి, వాతావరణ కాలుష్యాన్ని తొలగించడానికి కృషి చేస్తున్న ఇరువురు యువకులు ఇజిన్, జియోతన్నీల శ్రమ ఫలితం ఇది

అనుకుంటున్నారా? మీరు భావించినట్టు అవి కావు. నిజానికి వీటిని కోకోలా ఖాళీ టిన్లులతో 30 మంది మూడునెలలపాటు ఎంతో శక్తియుక్తులతో రూపొందించారు. వాటి పొడవు 10.5 మీటర్లు. విస్తీర్ణం 37.3 మీటర్లు. ఆ కళాకారులే ఇటలీలో ప్రసిద్ధిపొందిన 'సర్కస్ ఆఫ్ వెరోనా', 'సెయింట్ పీటర్స్ బేసిలికా'లను నయనానందకరంగా టిన్లులతో రూపొందించారు. వ్యర్థ పదార్థాలను ఉపయోగంలోకి తేవడానికి, వాతావరణ కాలుష్యాన్ని తొలగించడానికి కృషి చేస్తున్న ఇరువురు యువకులు ఇజిన్, జియోతన్నీల శ్రమ ఫలితం ఇది

-కొడమల

చేయ్" అంటూ. నిజం చెప్పాద్దా... బుల్లిబుల్లి బుడతల మామిడి కాయల్ని దవడలు మాత్రంకోసి వాటిలో మెంతి పిండి కూరి కాయలఫళంగా పెట్టిన ఆ మెంతి కాయ్ ఎంత ఘుమఘుమలాడిపోతోందో! వేడి వేడి అన్నంలో ఇంత మెంతికాయ వేసుకుని ఉల్లిపాయలు కొరుక్కు తింటూంటే స్వర్గం కనిపిస్తుంది. రుచి విషయంలో ఆవకాయకేం తీసిపోదది. అలాంటి మెంతికాయని పంచి పెట్టేయ్యమనేసరికి నా ప్రాణం విలవిల్లాడింది.

ఆయనకేమో ఆవకాయన్నా, పులిహోర ఆవకాయన్నా ప్రాణం. మావాడేమో అమ్మచేత అడిగి మరి పెట్టించుకున్న బెల్లపు ఆవకాయ తప్ప రెండోది ముట్టుకోడు. నాకు మెంతికాయంటే ఇష్టం. కానీ ప్రస్తుత పరిస్థితుల్లో మిగిలినవన్నీ మాకు దక్కాలంటే మెంతికాయని త్యాగం చేయక తప్పదనిపించింది.

ఆ సాయంత్రమే ఇరుగుపొరుగువాళ్ళ దండయాత్ర ప్రారంభమయింది. ప్రయాణం బడలికతో గాఢనిద్రలోవున్న నన్ను అర్థంబుగా లేపేసింది మా పక్కంటి దుర్గమ్మగారు.

"ఊర్పించి ఆవకాయ తెచ్చినట్టున్నారే?" అనడి గేసింది వెంటనే.

అవిడ ఆత్రాన్ని చూస్తే నాకు అటు నవ్వుతోపాటు ఇటు కోపమూ రెండూ ఏకకాలంలో కలిగాయి.

"మేం తెచ్చింది ఆవకాయ కాదులెండి. దవడ మెంతికాయ్" అబద్ధం చెప్పేసాను నాలో కలిగిన భావాలను అతికష్టమీద అణచుకుంటూ.

"దవడ మెంతికాయా? అదెలా వుంటుంది?" అన్న ఆవిడకి కాస్త మెంతికాయ తీసి డిస్పాజబుల్ కప్పులో వేసిచ్చేసాను.

చెప్పాద్దా... ఊరగాయలు పంచెపెట్టడానికి ప్రత్యేకంగా అవి కూడా కొన్నాల్లేండి. లేకపోతే పచ్చడి వేసిచ్చిన కప్పులు మీ ఇంట్లో వున్నాయి, మావి మాకి వ్యంధి అంటూ కొంపకొంపకీ తిరగాలి మళ్ళీ.

మెంతికాయ తీసుకుని అవిడలా వెళ్ళిందో లేదో పైవాటాలోంచి మా ఇంటావిడ దిగిచ్చేసింది.

"ఎంటి మాలతీ! ఆంధ్రా నుంచి మామిడికాయ పచ్చడి తెచ్చావా?" అంటూ.

'వీళ్ళకి ఆవకాయకీ, మామిడికాయ పచ్చడికీ తేడా తెలిసిచావదు' లోలోపల తిట్టుకుంటూనే ఆవిడకి కాస్తంత దవడమెంతికాయ్ సమర్పించుకున్నాను.

ఇంటావిడని సాగనంపేసరికి దొడ్డి గుమ్మం గోడమీంచి

వెనకింటావిడ పిలుపు. ఈసారి మా దవడ మెంతికాయ్ గోడమీంచి అవతలికి దూకింది. ఆ దవడ మెంతికాయ్ రాత్రి పదయ్యేలోపు మా చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళందరికీ దవడ మెంతికాయ్ అందిపోయింది. కచ్చాల్లో వాళ్ళందరికీ ఇచ్చేయడంతో డబ్బా కూడా అయిపోయింది. ఖాళీ డబ్బాని కడుగుతుంటే అయినా వేసుకోకుండానే మెంతికాయంతా అయిపోయినందుకు నా మనసు తెగ బాధపడిపోయింది. తెల్లారింది.

మెంతికాయ మీద పొగడ్డలూ, విమర్శలతో చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళ దండయాత్ర మొదలవుతుంటే అనుకుంటూనే మంచం దిగాన్నేను. మామూలుగా పని చేసుకుంటున్నానన్న మాటేగానీ నా దృష్టంతా చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళమీదే ఉంది. తెల్లారి గంట పడి చింది. రెండో గంట కూడా అయిపోయింది.

పెట్టిందంతా పీకల్దా మేనేసి అది అరిగిపోయినప్పుడు "మీ ఆంధ్రావాళ్ళకు అసలు ఊరగాయలు పెట్టడం రాదు. వంటలు చేయడమే సరిగా చేతకాదు మీకు" అంటూ కువిమర్శలు గుప్పించే మా ఇంటావిడ రాలేదు.

"నిన్న మీరిచ్చిన పచ్చడి ఎంత బావుందో. అసలు మావాళ్ళంతా దాని కోసం కొట్టుకుచచ్చారనుకోండి నాకంటే నాకంటూ. మీరు జాడీ మొత్తం ఇచ్చేసి మావాళ్ళు పెచ్చు మిగల్చుకుండా తినేసేలా వున్నారు" అంటూ పొగడ్డల్ని అడ్డు పెట్టుకుని మరీ కొంచెం పచ్చడి పింగించాలని చూసే పక్కంటి దుర్గమ్మగారు రాలేదు.

"నిన్న నేనిచ్చిన పచ్చడి బావుందా?" అని పనిచేస్తున్నట్టుకుని నేనే అడిగితే "బాగేమిటి, ఓగేమిటి? తినడానికి ఏదో ఒక పదార్థం. మీరిచ్చారు. మేం తినేసాం. ఇక ఇందులో ప్రత్యేకంగా చెప్పడానికేం వుంటుంది?" అంటూ అమృతాన్నయినా గడ్డిబంకలా తీసిపారేసే వెనకింటావిడ కూడా కనిపించలేదు.

నాకు రానానూ ఆత్రం పెరిగిపోసాగింది. 'పచ్చయ్యారు వీళ్ళంతా?' నాలో నేనే చాలాసార్లు అనుకున్నాను. రెండుసార్లు పక్కంటి వైపు మరో నాలుగుసార్లు వెనకింటివైపు చూసాను. ఎవరూ కనబడలేదు. ఇంటావిడ సంగతేమైందో? అనుకుంటూ పైకి వెళ్ళడం కోసం మెట్లవైపు నడవబోయాను.

ఇంతలో స్పృహలోలేని ఆవిడ్ని చేతులమీద వేసుకుని మోసుకుంటూ ఇంటావిడ కొడుకులిద్దరూ హడావుడిగా మెట్లు దిగుతున్నారు. వాళ్ళ చేతుల్లో మా ఓనర్ తోటకూరకాడలా వేలాడిపోతోంది.

"ఎమైంది?" కంగారుగా అడిగాను.

"అర్ధరాత్రి నుంచి ఒకటే మోషన్స్. తగ్గుతాయి అంటే ఇదీ పరిస్థితి. హాస్పిటల్ కు తీసుకుపోతున్నాం" చెప్పేసి ఆవిడ్ని తీస్కొళ్ళి ఆటోలో కూర్చోసారు వాళ్ళు. క్షణాల్లో ఆటో కరుమరుమయిపోయింది.

‘అవిడ ఆరోగ్యం ఎలా వుంటుందో ఏమిటో పాపం? అసలైనా హఠాత్తుగా విరోచనాలెందుకు పట్టుకున్నాయో?’ అనుకుంటూ నిట్టూర్చాను. సరిగ్గా అప్పుడే దుర్గమ్మగారూ మా ఇంటి ఓనరూ ఫ్రెండ్స్ అన్న సంగతి గుర్తొచ్చింది. ఈ విషయం పక్కంటావిడకి చెబుదామని అటు నడిచాను. అవిడ్ని పిలిస్తే వాళ్ళబ్బాయి వచ్చాడు.

“మీ అమ్మగారే?” అలా తీసాను.
 “హాస్పిటల్ కి వెళ్లారాంటే” అన్నాడు.

ఖచ్చితంగా మా ఇంటావిడ కోసమే వెళ్లుంటుంది. అవిడకి ఈ విషయం నాకంటే ముందే తెలిసిపో యుంటుంది. అంచేత ఇక ఎందుకూ? ఏ హాస్పిటల్ అవడగడం అనవసరం అనిపించింది. గాఢంగా విట్టూర్చి వెనక్కి తిరిగాను. మరోసారి వెనుకంటే వైపు చూసాను. యధాప్రకారం తలుపులు మూసి వున్నాయి. అక్కడే వున్న వాళ్ళ పనిమనిషిని అడిగాను.

“మా అమ్మగారికి వంట్లో బాగుండలేదు” అని చెప్పింది.

‘వేసవికాలం కదా. ఆరోగ్యం విషయంలో ఏదో ఒక లోపం తప్పదు’ అనుకుంటూనే లోపలకు వచ్చేసాను.

ఒకటి కాదు, రెండుకాదు, వర్షగా మూడురోజులు గడిచిపోయాయి. మధ్యలో ఓసారి హాస్పిటల్ కి వెళ్లి మా ఇంటి ఓనర్ ని చూసి వచ్చాను. అవిడెందుకో చాలా ముభావంగా వుండిపోయింది. ఎంతో ఆప్యాయంగా పలకరించే అవిడ అలా ఎందుకలా ఉండిపోయిందో నాకర్థంకాలేదు. దాని గురించే అలోచిస్తూ తిరిగొచ్చేస్తుంటే దార్లో మెడికల్ షాపు దగ్గర పక్కంటి దుర్గమ్మగారు కనిపించారు. నన్ను చూసి కూడా చూడనట్టే మొహం తిప్పుకుని వెళ్లిపోయింది. ఇక వెనకింటావిడ కూడా డిటో డిటో. నేను ఎన్నిసార్లు కనిపించినా నన్ను పలుకరించే ప్రయత్నాలేవీ చేయలేదు. నేనే మాట్లాడబోతే నా ప్రయత్నాల్ని సాగనివ్వనూలేదు.

వాళ్ళకాదు ఇంచుమించు చుట్టుప్రక్కల వాళ్ళందరూ అదే పద్ధతిలో ఉండేసరికి నాకు చాలా అశ్రద్ధం వేసింది. అంతా ఎందుకిలా ప్రవర్తిస్తున్నారో ఎంత బుర్ర బద్దలు కొట్టుకున్నా నాకు అర్థం కాలేదు. వేనా అలోచనల్లో ఉండగానే కేశనపల్లి నుంచి ఫోన్ అమ్మ చేసింది. ఫోన్లో అమ్మ గొంతు వినేసరికి నాకు ప్రాణం లేచిచ్చింది.

“అమ్మా! ఏమిటి సంగతి?” ఆత్రంగా అడిగాను.

“మొన్న పట్టుకెళ్లిన దవడ మెంతికాయ తిన్నారే?” మొట్టమొదట అమ్మ అడిగిన ప్రశ్న అది. అమ్మ గొంతులో ధ్వనించిన ఆందోళన నాకు అశ్రద్ధాన్ని కలిగించింది.

“లేదు. అంతా చుట్టుప్రక్కలవాళ్ళకి పంచి పెట్టడానికే సరిపోయింది” నిట్టూరుస్తూ అన్నాను.

“వాళ్ళంతా బావున్నారా?” అమ్మ నోట్లోంచి తూటాలా దూసుకొచ్చిందా మాట.

అశ్రద్ధపోయాన్నేను.
 “ఇదేం ప్రశ్న?” అయోమయంగా అడిగాను.

“దవడ మెంతికాయలో కల్తీ నూనె కలిసింది. ఆ కొట్టువాడు చూసుకోకుండా ఇచ్చేశాట్ట. విషయం మొన్ననే బయటపడింది. వాడిచ్చిన నూనె వాడినవాళ్ళల్లో చాలామంది విరోచనాల్లో హాస్పిటల్ లో చేరారట కూడా. ఊళ్ళో పెద్ద గొడవే అయింది” అమ్మ చెప్పుకుపోతోంది.

నాకు మాత్రం అమ్మ మాటలేవీ బుర్రలోకి వెళ్లలేదు. నా ఆలోచనలన్నీ మా దవడ మెంతికాయ తిన్న ఇరుగుపొరుగుల చుట్టూనే తిరుగుతున్నాయి.

‘అయితే ఇంటావిడ అపస్మారక స్థితికి, పక్కంటావిడ మొహం తిప్పుకోవడానికీ, వెనకింటావిడ మాట్లాడకపోవడానికీ కారణం మా దవడ మెంతికాయేనన్నమాట’ అనుకుంటుంటే నా గుండె గుభేలు మంది.

రాత్రి ఆయన ఆఫీసు నుంచి రాగానే ఆ విషయమే చెప్పాను.

“పాపం మన మెంతికాయ తిన్నవాళ్ళందరూ ఏమనుకుంటారో ఏమో? దీని మూలంగా అందరికీ మనం శత్రువులైపోయాం?” నిట్టూరుస్తూ అన్నాన్నేను.

“అయితే అయ్యాలే. అందువల్ల మనకంతా లాభమే” తాపీగా అన్నారాయన.

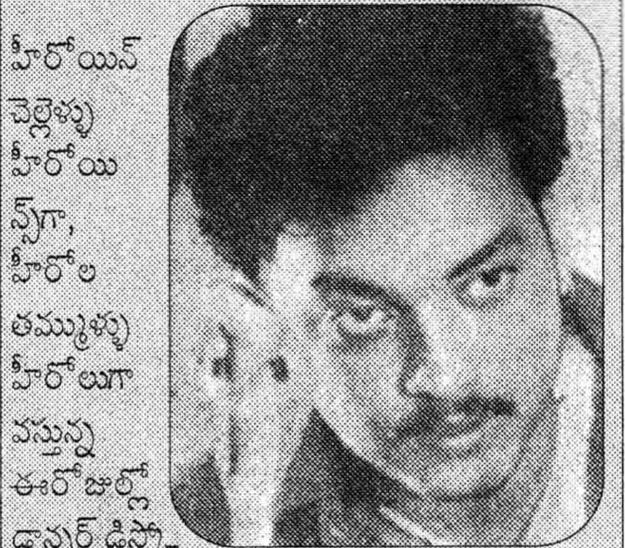
తెల్లబోయాన్నేను “అదేమిటి?” అయోమయంగా అడిగాను.

“ఈ దెబ్బతో మన ఊరగాయంటే అందరికీ హడలు పట్టుకుంటుంది. అంచేత ఇక మళ్లీ సంవత్సరం మనం ఆవకాయ తెచ్చినా ‘రుచి చూపించండి’ అని ఎవ్వరూ మనని అడగరు సరికదా మనం తినమని బతిమిలాడినా కూడా తినరు. అంచేత అంతా మన మంచికే” వివరించారాయన.

అప్పుడనిపించింది... ఎదుటివాళ్ళు గౌరవంగా మనసూర్తిగా ఇచ్చింది పుచ్చుకుంటే మర్యాద. అంతేతప్ప పదిసార్లు పీడించి ఇచ్చేలా చేసుకోవడం మంచి పద్ధతికాదు. అలాంటి పద్ధతులున్న వాళ్ళకి ఇలాంటి దవడమెంతికాయలే మంచి గుణపాఠాలు నేర్పుతాయి’ అని.

కాగల కార్యం ‘దవడ మెంతికాయ’ తీర్చింది అనుకుంటూ గాఢంగా నిట్టూర్చాను.

డిస్కో-శాంతి తమ్ముడు

హీరోయిన్ చెల్లెళ్ళు హీరోయిన్స్ గా, హీరోల తమ్ముళ్ళు హీరోలుగా వస్తున్న ఈరోజుల్లో డాన్సర్ డిస్కో-శాంతి తమ్ముడు హీరోగా వస్తున్నాడండోయ్! ‘నాగ’ అనే తమిళ చిత్రంలో జయానంద్ నటిస్తుండగా, ప్రేమ హీరోయిన్ గా నటిస్తోంది. అన్నట్టు ‘సాంబయ్య’ చిత్రంలో బావగారు శ్రీహరి పక్కన ప్రధానపాత్రగా నటించాడండోయ్! తెలుగులో కూడా హీరోగా చెయ్యాలని వుందట ఈయన గార్ని! వింటున్నావా శాంతీ! తమరే తమ్ముణ్ణి పెట్టి ఓ సినిమా తీస్తే పోలా!

కన్నడ తమ్ముడి సినిమా విశేషాలు..

‘తమ్ముడు’ సినిమా తెలుగులో ఎంత హిట్ అయిందో మనందరికీ తెలిసిందే. మరి అంత హిట్టయిన సినిమాని మరో భాషవాళ్ళకి తియ్యాలని అనిపించడం సహజమే కదా! సో, ప్రముఖ మోడల్ లీసారే హీరోయిన్ గా, కన్నడ హీరో శివరాజ్ కుమార్ హీరోగా కన్నడంలో వస్తున్న ఈ పిక్చర్ పై చాలామందికి ఎక్స్ పెక్టేషన్స్ వున్నాయి. కన్నడ సినిమాలు ఇంతవరకూ విదేశాల్లో ఎవరూ షూట్ చెయ్యలేదు. మొదటిసారి ‘తమ్ముడు’ కన్నడ సినిమా పొలలకోసం విదేశాలకి వెళ్తున్నారు. ఇన్ని స్పెషల్స్ వున్న ఈ సినిమా కన్నడంలో కూడా హిట్టే అవుతుంది కదా!

నువ్వు నాగిలోకానికి ఆదర్శం! లంచం తీసుకున్న భర్తను పట్టబ్బు దేశానికి ఎంతో మహాపాపకారం చేశావ్!

అవును! లంచం డబ్బులు యేనాటా ఇంటకి తీసుకొచ్చి నాకిచ్చావ్ పాపాన శారేదు మర్రి... అందుకే చాలా చేశాం!!

శైలజ్ఞ ప్రసన్న